

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.**Kiadóhivatal:**Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólítások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Bánjyer Lajos.

Közzétési árak:Egész évre ——— 12 »
Félévre ——— 6 »
Negyedévre ——— 3 »
Egy óra ——— 1 »
— Egyes szám ára 4 kr. —**Hirdetések**a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam, 112. szám.

Kedd, május 17.

A bizonytalan helyzet.

Nagybecskerek, május 17.

A válaszban, melyet ő Felsége a delegációk elnökeinek üdvözlő beszédére adott, a két állam áldozatkésztségére való hivatkozás azzal van indokolva, hogy a jelenlegi helyzet bizonyos mértékben bizonytalan. És a cercele alatt, melyet a válasz után ő Felsége a magyar delegátusokkal tartott, azt a fontos nyilatkozatot tette a király, hogy a most folyó amerikai — spanyol háború a legvilágosabb bizonyítéka annak, hogy a hadi készenlét terén semmit sem szabad mulasztani.

Nem szabad feltenni, hogy a királyi szavak többet akarnak jelenteni, mint amennyit mondanak. Bizonyos, hogy ő Felsége atyai gondoskodásának népei javáért jelezni kellett, hogy a készenlét folytonos apolására van szükség és hogy a béke feltétlen biztosságának nem szabad bennünket annyira elbizakodottá tenni, hogy teljesen a gondviselésre bizzuk magunkat. A Kelet és az ügyek fejlődése a Balkán államaiban nem látszik fenyegetőnek, hanem bizonyos mértékben bizonytalannak és erre az állapotra akartak mutatni a királyi beszéd szavai. Nem ijeszteni akartak, hanem inteni, figyelmeztetni és kifelé is jelezni akarták, hogy az osztrák-magyar politikát nem lehet megakadályozni ama köteleességek teljesítésében, melyeket a béke fentartása érdekében elengedhetetleneknek tart.

A külügyminiszter exposéja, mely behatóbban foglalkozik e viszonyokkal, nem hagy kétséget afelől, hogy mily értelemben kell venni a királyi választ. Veszély nincs, a béke sem közvetve, sem közvetlen nincs fenyegetve; de a helyzet olyan, mely azt a jelleget viseli magán, hogy óvatosság és előre való gondoskodás nagyon ajánlatos. A külügyminiszter exposéja békét lehel; alkalmas arra, hogy mindenhova megnyugvást vigyen és még a leghiteltlenebb kétkedőket is lefegyverezze, — de az ügyek és körülmények fejlődését a Keleten, — amennyire ezt a magas politika megengedi, — oly módon

adja elő, amely az azzal való elégedetlenség érzelmét csak fáradtságosan nyomja el.

A békeszövetség hangsúlyozása, mely ő Felsége válaszában nem fordult elő, az exposéban méltó módon megtörtént. A viszonyok körülírása és a helyzet ismertetése annak bizonyítékát szolgáltatja, hogy gróf Goluchowsky figyelmét az európai politikának egyetlen paránya sem kerüli ki és hogy a politikai szálaknak ebben a majdnem beláthatatlan zavarában nyugodt és biztos kézzel intézkedik és hogy midőn a békét és rendet óvja, vigyázatát és figyelmét akkor is folytonosan azokra a pontokra irányozza, bonnan zavaroktól lehetne tartani.

A míg gróf Goluchowsky Ausztria-Magyarország külügyminisztere, a meglepetések politikája és a meglepettség veszedelme ki van zárva és ezért volt szükséges a király válaszában enyhén jelezni a helyzet bizonytalanságát. Nem szabad és nem lehet a nemzet áldozatkésztségére hivatkozni, ha erre elégedő okok nincsenek. Ennek a politikai szükségességnek gróf Goluchowsky teljes tudatában van és ez volt az, amit a királyi válasz és a külügyminiszter exposéja fejtegetéseikben irányzóknak választott.

A szt. István koronájának viselője iránt érzett végtelen szeretettel és nagybecsüléssel egyesül monarchia külügyeinek vezetője iránt táplált feltétlen bizalom és ez a monarchia mindkét államában bizonyos energiát kelt fel az erők nagyobb kifejtésére és adja meg azt a jóleső nyugalmat, mely csak a feltétlen biztosság érzésében keletkezhetik.

Miniszterek tanácskozása. A „M-g” írja: A magyar delegáció hadügyi bizottságának ülése alatt Thun gróf miniszterelnök és Kaizl dr. pénzügyminiszter megjelent a főrendiház folyosó szobájában és Bánffy báróval meg Lukács pénzügyminiszterrel közel egy óráig tanácskoztak. Kiszivárgó hírek szerint a miniszterek a kiegyezési javaslatok további sorsáról tanácskoztak.

A nagybecskereki főgymnasium államsegélye.

Nagybecskerek, május 17.

Egy örömdetes hírrel lephetjük meg a közönséget, melyet bizonyára nagy örömmel üdvözölnek mindott, a hol érzéssel bírnak főgymnasiumunk fennállása és fejlesztése iránt. Nem titok, hogy e nagyfontosságú intézet fentartása a városra nagy terhelést jár. E terhek évről évre nagyobbodtak, úgyhogy a gymnasium államosítását kellett kérelmezni. Nem egy küldöttség járt az egymást követő kultuszminisztereknél, fogyott, egyre fogyott az uti költség meg a tinta, de a mi gymnasiumunk sorsa csak megmaradt a régi stádiumban, sem nem államosították, sem segélyt nem adtak. Wlassics kultuszminiszter, ki azon rövid három év alatt, mely alatt a közoktatásügyi tárca élén áll, annyiszor tanujelét adta hivatottságának, a nagybecskereki főgymnasiumi ügyét is tanulmányozta és éles esze csakhamar észrevette a tanintézet kiváló fontosságát. Ezt méltatva háromezer forint államsegélyt utalványozott egyelőre a városnak. A miniszteri rendelet következőleg hangzik:

Addig is, míg a nagybecskereki közönségi főgymnasium fentartó testületével az államsegélyre vonatkozó szerződést az 1883. évi XXX. t.-c. 47. §-a alapján megkötöhetném, a nevezett középiskolának az 1898-ik évre 3000 forint fentartási államsegélyt engedélyezek, számadás kötelezettsége mellett.

Utastítottam a végből jelen szám alatt a nagybecskereki m. kir. adóhivalt, hogy a jelölt összeget a városházi pénztárba a városi pénztárnok kezeihez az általa aláírt és Nagybecskerek város polgármestere által láttamozott bélyegtelen hivatalos nyugtatvány vétele mellett elszámolás kötelezettségével fizesse ki.

Erről a közönséget tudomás és továbbbi intézkedés végett azzal értesitem, hogy az ezennel kiutalványozott segélyt első sorban a tanári fizetések javítására kívánom fordíttatni, a netán megtakarított összegek tanszerek vagy iskolai butorok beszerzésére fordíthatók, de a tanintézet vagyonaéhoz nem csatolhatók.

Wlassics, s. k.

A „TORONTAI” tárczaja.**Kaosz.**

— Nézd — hunyorított szemével a kapitány felé Erich főhadnagy — ez itt egy Wedgwood-féle kannának az utánzata, mely becsületes Hörösög András mezőtúri fazekasmester kemencéjéből került ki. Ez meg egy faience váza, ugyancsak Hörösög uramtól.

A kapitány hátradölvé székében hangosan kacagott.

— De nézd! — folytatta a főhadnagy egy léda széna közül egy kékre mázolt lapos tálat luva elő — ez a Gubbio-tál sem utolsó.

A kapitány már nem nézett semmit. Végig vetette magát a széles törökös divánon, a fejét belétemette egy párnába és hang nélkül, de folyton kacagott.

Mikor végre kikacagta magát, felugrott és az Erich vállára ütött.

— Akaszszanak föl engem, — szólt — ha nem te vagy a század legnagyobb svindlere!

— Miért? — csodálkozott Erich. — Ha az ember meg akar házasodni, jól előre készüljön el reá, hogy meg fogja csálni az asszonyt. Es én, bár eltérő formáját használom a csalásnak, mind az által megengedem, hogy bis elég korán kezdem. De mit tehet az ember egyebet egy

ostoba kis leány raplijával szemben? S tudod-e, hogy ez a kis leány egyedül egy XV-ik századbeli gótikus szekrényért szeretett belém, amit egy árverésen vettem meg?

— Ne mond! — kiáltott fel a kapitány,

— Ugy ám! — bizonyítja Erich. — Ő

is licitált reá s mikor én egyszerre tíz forinttal többet ígertem és szerencsésen a nyakamban is maradt a szekrény. Jutka dühében reám nyujtotta a nyelvét, mint egy illetlen gyermek, vagy egy nyalakodó macska. Barátom! szebb nyelvet mint a Jutkát, életében nem láttál. Nyomban belé is szerettem a nyelvébe és a neveltségébe, másnap meg a szemébe, harmadik nap az orrába, míg végre két hét múlva felajánlottam neki a szekrényemet a kezem kíséretében.

— Eredeti leány! — kacagott a kapitány.

— Mikor mutatsz be neki?

— Amikor akarod.

Még aznap délután Jutka kisasszony és a kapitány a bemutatásnál jól megcsodálták egymást.

Jutka kicsi volt akár egy törpe száru napraforgó a fekete, mint egy tökéletesen megérett kökényszem. A kapitány meg egy fejjel felülemelkedett a főhadnagyon, pedig ez is derék szál ember volt, emellett szőke, mint a repcevirág és oly időtlen formájú, mintha a privadinerje egy osomó húst minden reggel gödrösen, puklisan csömöszölt volna belé az atillájába.

Jutka ezt a nagy rutáságot csodálta meg

a kapitányon, ez meg viszont a leánynak a feketeségét nézte, meg a régiségmúzeumát bámulta. Közbe hallgatta a magyarázatát is, a mi becsületére vált volna egy etnográfiai tudósnak, de azért az összes tudományáért nem adta volna oda a nyelvének azt a parányi rózsaszínű hegyét, amellyel beszédközben majd minden mondatnál megnyalta egy kicsit nagy, de bazsarózsa piros száját.

Gyönyörű keveréke volt ez a kis leány a gyermekességnek, meg a meglehető tudásnak és egy csipatnyi kacárságnak.

Mikor egy egyiptomi mészaköböl faragott csuf kis szoborért, a miről az ég tudja, hogy eredeti, vagy imitáció volt-e, felállt egy székre, bokáig felemelte a csipkés szoknyáját, a két huzár elveresedve csodálta meg neveltségesen csöpp kis lábait.

Egy Mátyás korabeli görbe huszárkard mellé a fali polcra egy üveg málnalekvárt tett a Jutka mamája, hogy kihüljön ott a levéve a kardot, egyszersmind a mutató ujját is belé mártotta a lekvárba, azután végig szopta s a mi rajta maradt, azt a völegényével nyallatta le.

A kapitány oda adta volna a rangját érte, ha egy ilyen nyalakodási műveletbe őt is besorozza a kis fekete leány, de ő reá csak egy hunyorító pillantás esett a ragyogó szem szögletéből.

A Mátyás korabeli kardhoz, a két katonát nagyon érdeklő dolgokat is mondott el a huszá-

A főgymnasiunai bizottság szombaton délután dr. Grandjean József polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyben a segély hováfordítása tekintetében határoztak. Az ülésen jelen voltak: Szabó Ferencz, Steinitzer Géza, dr. Plechl Szilárd, Balászy József, Harzer József, ifj. dr. Demkó Pál, dr. Klein Mór, dr. Brájjer Lajos, dr. Gyorgyevits Milos b. tagok, Hausladen Mátyás v. főszámvevő és Rehák Béla a bizottság jegyzője.

A bizottság a miniszteri rendeletet örvendetes tudomásul vette s a 3000 frt hováfordítása iránt így határozott: Zaka Gyula és Herr Ödön tanárok, kik 1877 óta működnek a nagybecskereki főgymnasiumnál, fizetését 1600 frt és 300 frt lakbérben állapítja meg. Steitmann Antal és Harzer József, kik 1879 óta működnek, 1400 frt fizetést és 240 frt lakbért, Edelmann Ottó ki 1887 óta tanít Nagybecskereken, 1300 frt fizetést és 240 frt lakbért kapnak. A többi tanárok egyelőre nem részesülnek fizetésfelemelésben, mivel nem szolgálnak még 10 éve a városnál. A fenmaradó összeg a miniszter intencióinak megfelelőleg a tanszerek és iskolai butorok beszerzésére fognak fordíthatni.

Bizunk benne, hogy a 3000 frt államsegélyt csakhamar nagyobb összeg fogja követni, mert Wlassics Gyula nem az az ember, ki beéri félmunkával. A kérdés illetlen való megoldásának annál is inkább örvendünk, mert így megmarad a főgymnasium a piaristák vezetése alatt, kik egy felszázadon keresztül bőven tanujelét adták annak, hogy hivatva vannak az intézet vezetésére. Mondjunk végül köszönetet Demkó Pál országgyűlési képviselőnek és Grandjean polgármesternek, kik ismét felkapták a már-már megrekedt ügyet s diadalra vittek egy ügyet, melynek sikerében már az optimisták sem bíztak.

HIREK.

Tájékoztató.

Május 18. A nagybecsk. keress. ifjak táncz-fülsérkéje.
Május 27. Városi közgyűlés.
Június 12. A jótékony négyelet mulatsága.

A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 óráig nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; minden délután szubanyfürdő.

— **Uj posta-épület.** Torontálvármegyének ma folytatott tavaszi közgyűlésében egyhangulag határozatba ment, hogy a vármegye a tulajdonát képező volt Ormódy féle házának a magtárig terjedő részét 50.000 frtért átengedi a kereskedelmi miniszternek. A nagybecskereki közönséget e határozat azért érdekli különösen, mert ebbe az épületbe fogják áthelyezni a posta és táviró-hivatalt.

— **Az új hadtestparancsnok üdvözlése.** A mai megyei közgyűlés elhatározta, hogy levéllileg üdvözlje az újonnan kinevezett temesvári hadtestparancsnokot.

rok eredetéről s ezalatt már a kapitány tisztába jött vele, hogy halálisan szerelmes lett Jutkába és Erichre, a legjobb barátjára olyan szuró, gyilkos pillantásokat vetett, akár a Jutka kezében levő görbe kardnak a hegye.

Bucuszánál ott a kapitány előtt nyujtotta csókra völégényének a bazsaróssa száját s mig amazzal kezét szorított, azt mondta neki mosolyogva, félig tréfásan, félig parancsoló hangon: — Ha valami régisége van, hozza el nekem kapitány.

Nem rendelkezett a kapitány egy gombostűfejnyi régiséggel sem, de másnap szabadságot kért s két nap múlva egy bécsi régiségkereskedő boltjából ezer forinttal szegényebben és egy miniatúr, göröcs lábú Herakles szobor-utánzattal, egy agyoncsirizelt XV-ik századbeli német címeres kályhadarabbal, meg egy asszír művű vörös réz kanállal lépett ki.

Jutka, mikor ezeket meglátta, elsápadt az örömtől, a kapitányt barátjának nevére és közzel volt hozzá, hogy a hadi szeplős homlokára egy baráti csókot nyomjon. A kapitány is nagyon boldog volt, egyúttal még szerelmesebb és azt a kis kincses ládát, mibe a szive tájkán a becsületét tartogatta, egy alávaló betörő gyors munkával kezdte fesszegetni. Erichet, a barátját, amint tehette, kikérülte s nemsokára, mikor ismét egy drága régiséggel kopogtatott be Jutkához, egész kézzel tervvel tette be maga után az ajtót.

— On nagyon jó, — szölt meghatottan a leány, amint a völégénye kannái és tálai mellé elhelyezte az új tárgyat.

— **Drágasági pótlék megyei tisztviseleőknek.** Torontálvármegye központi és járási segéd- és kezelőszemélyzet tagjai drágasági pótlék iránt folyamodtak a vármegye közönségéhez. A törvényhatósági bizottság a kérvénynek helyt adott a segéd és kezelő, valamint a szolgálószemélyzet tagjainak fizetésük 5%-át szavazta meg drágasági pótléknak az 1898-ik évre.

— **Honvédek emléke.** A mai m. közgyűlés kimondta, hogy hazafias elismeréssel és hálával viseltetik az 1848-49-iki szabadságharcban résztvevő honvédek emléke iránt és ezen elhatározását örök emlékül jegyzőkönyvbe iktatni rendelte.

— **A központi kórházi bizottság** nem e hó 18-án, hanem f. hó 20-án d. e. 10 órakor tartja ülését.

— **Jegyzőválasztás.** Rudna községe szombaton töltötte be az üresedésbe jött körjegyzői állást dr. Gyertyánffy Jenő főszolgabíró elnöklete alatt, mely alkalommal egyhangulag Paracetits István választott jegyzőül.

— **Lakoma a plébánián.** Általános szokás mindenütt, hogy a róm. kath. hitközségek hívei egyházuk védőszentjének névünepét külsőleg is, szivélyes vendégségek által ülik meg. Ezen alkalmat ragadta meg a helybeli róm. kath. hívek szeretve tisztelt lelkipásztora, Szabó Ferenc esperes plébános is, midőn eme régi hagyományos, de évek óta nem gyakorolt szokás értelmében, a tegnapi napon fényes ebéd- és vacsorára hívta meg valamennyi hatóság és testület képviselőit. Mindkét lakomán, mely egyszersmind spontán kifejezője volt a házigaada egyénisége iránti tiszteletnek, közéletünk számtalan kitünősége volt jelen. A meghívottak névsorát a következőkben adjuk: Rónay Jenő főispán, Zairos Lajos kuriai bíró, dr. Dellimanics Lajos alispán, gróf Bethlen Miklós m. főjegyző, dr. Duka László táblai bíró, dr. Papp Géza országgy. képviselő, Ulrich alezredes, Olchváry őrnagy, Steinbach Antal kir. tanfelügyelő, Braun Vilmos pénzügyigazgató, dr. Mihálovits Ödön megyei árvaszéki elnök, Poroskay Béla m. főügyész, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, dr. Grandjean József polgármester, Hadfy Döme kir. közigazgató, Balászy József főgymn. igazgató, Daniel Ferenc közp. főszolgabíró, dr. Haidegger Lajos kórház-igazgató, dr. Góth Ferenc állami ügyész, dr. Perisits Zoltán városi főjegyző, Reiter Oszkár rendőrkapitány, dr. Végh Lajos városi ügyész, dr. Weiterschan v. főorvos, Alföldi Ede kir. járásbíró, dr. Brájjer Lajos szerkesztő, Milassin Kálmán királyi alügyész, Franz J. L. és Steinitzer Géza takarékpénztári igazgatók, Mencez Lipót m. főpénztáros, Lipsz Illés postafelügyelő, Lauka Gusztáv veterán irónk, dr. Stassik Ferencz, ifj. dr. Demkó Pál, dr. Várady Imre és dr. Gyorgyevits Milos ügyvédek, dr. Sauerwald Bálint ezredorvos, Sziklay P. Gyula kir. h. tanfelügyelő, Molnár Mihály tiszvasszabályozási hiv. igazgatója, Beller István m. alügyész, Herr Ödön, Harzer József, Zaka

— Ez azért van — felelte őszintén a kapitány, de egyúttal megrögteneve a saját alávalóságától — mert nagyon szeretem önt, kisasszony.

Jutka ijedten kapta meg egyik szék karját. — De kapitány! — hebegte zavartan, — nekem völégényem van.

Az a része a földgolyóbisnak, melyen a becsület dekorációja szürkület; egyet fordult a kapitánynyal s ép a lába alá került. Azt felelte erre a védekezésre:

— Völégénye, a ki megcsalja önt!

Minden régisége között legrégibb drágasága mégis a szerelme volt Jutkáé, amit négyezer év óta s azelőtt is egyforma módon védelmez a nő.

— Nem igaz! — kiáltotta sápadtan.

A kapitány elvörösödött, megfogta a Jutka kezét s odavezette az Erich ajándékai elé.

— Nézze — szölt kivetkőzve minden emberi tisztességéből — ez a Wedgwood-féle kanna, ez a faince váza, ez a Gubbio tál és a többi mind, egytől-egyig hamis, nyomorult, rongy készítmény. Álmában sem látta csak egy is Angol- vagy Olaszországot, ezek itt mind, szegény, kedves Jutka, egy meső turi fazekas kemencéjéből kerültek ki.

Jutkáé első dolga volt, mikor ájulásából magához tért, hogy a meső turi drágaságokat a jeggyűrű kíséretében összepakolva, visszaküldte a főhadnagynak.

Gyula, Voggenhuber Oszkár és Frank főgymn. tanárok, Knyaskó Lajos és Baaden Károly igazgatók, Holcz Ferencz és Olajos János plébánosok Lindhof János kincstári ispán, Lowieser Imre, Haidegger Ödön, Kellner József, Rósa Ignác, Stagelschmidt János, Napholtz Agoston, Kokits A. F., Szabó Kálmán, Nocker János hitközségi képviselők, továbbá Raskó Mihály, Mátyás K., Amschlinger Ferencz, Schmidt K., segédlelkészek, Wagner Nándor hitoktató.

— **Kamaral tagok választása.** Pancsováról írják: A megválasztott két kereskedő kültag és póttag választása megsemmisítettén, az új választás június 10-én lesz a városháza nagytermében. A szavazás d. e. 9 órakor kezdődik, 4 órakor bezáratik. A legtöbb szavazatot kapott 4 kereskedő közül kettő rendes, kettő pedig póttag lesz.

— **A jótékony négyelet** folyó hó 14-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy f. évi június hó 12-én a kaszinó kertben gyermek-ünnepélyt rendez, melyet az óvoda évszázó vizsgájával fog megnyitni. Utána katonai sétahangverseny, majd tűzijáték s végre este tánc lesz.

— **Hymen.** Dr. Várnay Imre zombolyai ügyvéd f. hó 26-án vezeti oltárhoz országbetűlvi Csiky Mariska kisasszonyt, Főris József zombolyai főszolgabíró bájos sógorúját Folyán, a folyai családi birtok templomában.

— **A kerékpárosok fegyvergyakorlata.** A tartalékosok mindeddig kerékpáron is teljesíthették fegyvergyakorlataikat, ha ezt kérelmezték. A tartalékosok saját kerékpárjukat használták, amiért a katonai kincstártól 20 forint kárpótlást kaptak. A hadügyminiszter most rendeletet intézett a parancsnokságokhoz, amelyben meghagyja, hogy csakis azoknak a tartalékosoknak engedjék meg a fegyvergyakorlatoknak a kerékpáron való teljesítését, akik a gép használásáért a katonai kincstártól semminemű kárpótlást nem igényelnek.

— **Tanítógyűlés Keresztesen.** A „Dél-magyarországi tanító-egylet“ módosi főkegyelete folyó hó 12-én Keresztesen tartotta meg évi gyűlését az állami iskolában. E gyűlés fényesen beigazolta azt, hogy a fiókban élénk egyleti szellem, teljes ügyszereket s ambíció uralkodik; jelen volt 35 egyleti tag. A gyűlést Osztie András nyitotta meg magvas beszéddel. A napirend elfogadása után Patyi Péter növendékeivel bemutatta, miképen tanítja ő a közönséges törtek osztását. Gyakorlati előadást tudomásul vették. Krachtusz Vencel „Tanügyünk a XX-ik század küszöbén“ címen értekezett. Előadó tételét gondosan és szépen dolgozta ki; barátja az egységes nemzeti iskolának — ellensége mindennek, a mi nem magyar. A gazdasági ismétlő iskolát mindenütt érvényben akarja látni s a tanítókat a megyék területén felállítandó tanfolyamban akarja ezen intézményre képessé tenni. Ezek után következtek a házi ügyek. Végül a közgyűlés áttért a tisztviseleők választására. Az eredmény a következő: főnök: Osztie András, másodfőnök: Krachtusz Vencel, titkárok: Dankó Géza és Kirscheneuter Ferenc, pénztáros: Engels Miklós, főkegyeleti választmány: Takó Antal és ifj. Cservinsky György. A főkegyelet képviselője a főegyleti választmányban: Auer Mihály. A jövő évi gyűlés helyéül Jánosföld községe leendő.

— **A pancsoval Schenk doktor.** Pancsováról írják: Egy csaló kopogott be a napokban olyan házakhoz, hova a golya nem akart leszállani, vagy a hol betegek voltak. Olyan orvosság birtokában volt, mi képessé tette a golya szerepére. Külön orvossága volt azon anyák számára, kik fiút, külön azoknak, kik leányt óhajtottak. Ebben a tekintetben lefőzte Schenkot is. Csalását azonban nem sokáig folytatta, mert följelentették s a rendőrség elfogta. A lelketlen csaló a Doloróvác Acza névre hallgat.

— **A zombolyai állomás bővítése.** A zombolyai állomás berendezése kiegészítést igényel, mert a jelenlegi vágányzat a budapest-orsovai vonal átmenő forgalmának ellátására és a helyi forgalom céljaira elégtelen, azonkívül a felvételi épületek helyiségei és a rakterületek sem felelnek meg a szükségletnek. A zombolyai állomás bővítésére — mint már jelentettük — a folyó évben ötvenezer forintot irányoztak elő és a m. kir. államvasutak igazgatósága a rendelkezésre álló hitel keretében végrehajtandó bővítési munkák tervzetét kidolgoztatta. A kereskedelemügyi miniszter rendelkezése folytán az új létesítményekre nézve közigazgatási bejárást tartanak, a melyet május hó 26-ikán reggel nyolc órakor kezdenek meg az említett állomáson.

A posta becsülete. Üsletek, irodák napról-napra itt is ott is panaszkodnak, hogy leveleiket nem kapják meg. Az ajánlott levelek csak megérkeznek, de a nem ajánlottak közül sok elmarad. A fővárosi postaigazgatóság nagyon szívére vette a dolgot. Hogyne, mikor olyan skrupulózus pontossággal kézbesített minden hitvány kis fölcimzett papírost. Megtörént már olyan dolog is, hogy a kétkezes levelezőlapra ez volt írva: „Dankó Pista szeszszervező Magyarországon” és harmadnap reggel kézbesítették a levelezőlapot Csikszereván, ami végtére nem is olyan könnyű dolog, mikor a helységnevet újságokból kell kinézni. A posta büsuke is a becsületére és szigorú vizsgálatot indított: miért panaszkodnak az üsletek, az irodák itt is ott is. Kiderült, hogy a szolgák a hibásak, akik a leveleket a postára viszik, mert a helyet levelesik a borítékról s a leveleket egyszerűen elikkasztják. A postaigazgatóság most a közönséghez fordul: nézzék meg jól, kivel küldik el a levelet a postára való feladás végett.

Az első fecske. A hasonlatok tulajdonsága, hogy általában sántítanak, de a főntebbi hasonlat valamennyinél jobban sántít. Mindannak dacára ez jelenti, hogy közeledünk a holt szezonhoz, a mikor hullani kezdenek a tót npszamosok az állványokról. Egy pancsovai újságban olvassuk ugyanis:

Csodabornyu. Nagy csuda esett Torontál-Vásárhely községében. Két tehén egymáshoz teljesen hasonló buldog fejű bornyot ellett. A nép csudájára jár és — emberfejűnek látja.

Ilyenkor igazán csakis a saison morte-ra gondolhat az ember, mert arra még nem volt eset, hogy buldog fejű borjak decemberben, vagy akár januárban látták volna meg a napvilágot.

Sertésvész. Zsombolyán a sertések között a vész járványszerűleg fellépett.

Cigány-história. Nagyszentmiklósról írja levelezőnk ezt az esetet: Egy németnagyszentmiklósi szegény parasztasszonynak szaggatásai voltak karjában, megjárta már vele többször az orvost, patikát, de nem tudott irt találni bajára. A minap hozzávetődött egy tudós kóbor cigányasszony s azt ajánlta, hogy a beteg asszony tegyen mindgyik kezébe egy-egy 10 frtot s azt jól sorítsa össze, majd elvette tőle, papirba göngyöltte s két tányér közé téve a beteg asszony ágya alatt elásta. Így jól végezve dolgát, elment, azt mondván, néhány óra múlva visszajön, akkor kivessik a tányért, az tele lesz vízzel, a mi persze a kura által kihuzott betegség lenne stb. Szóval, akkor minden jó lesz. A szegény nép, ki az egyik tiszet kölcsön is kérte, mivel neki nem volt, nagyba várta a tudós kóbor cigány nő visszajöttét, de hisz azt várhatta, végre nélküle ásták elő a tányérokat, de csak a tányérokat, mert a pénz, de még viz se volt benne. Hogy hova lett a két tiszet, azt talán nem nehéz kitálatni; most a osendőrség úti a nyomát az élelmes cigányasszonynak.

Halálra gázolták a lovak. Csende Péter tor.-vásárhelyi lakos a vasut mellett a Nadelánál itatta lovát, a mikor arra robogott a vonat, mitől a lovak megbokrosodtak, Csende Péter a lovak közé esett és halálra gázolták.

Számok és a házasság. Valaki, akinek nagyon sok szabad ideje lehet, kiszámította, hogy mennyi házasság fordul elő átlag — és számításából kintint, hogy a lányos mamák panassai — a könyvatosak stílusában szólva: — nem minden alapot nélkülöznek. A sárka kaszás az első, aki a teremés uraiból sokakat elpusztít, mert az erős nem halandósága rettentő számarányokat mutat. Száz férőgyermek közül harmincyolc hal el, mielőtt még elérhette volna ötödik életévét, negyvennégy pedig tizenyolc éves kora előtt dől a sírba. Marad tehát minden százból körülbelül tizenyolc férfi, akire a leányos mamák számíthatnak. Innen van, hogy a statisztika tanúsága szerint a legtöbb országban sokkal több a nő, mint a férfi. Ugyancsak a statisztika bizonyítja, hogy száz egyén közül csak harmincöt a házas, hetven a nőtlen vagy hajadon, körülbelül öt pedig özvegy. Ez a Hymen szomorú statisztikája!

Megégett kis gyermek. Mokrinban Gragyn Obrádné odavaló fiatal parasztasszony másfél éves kis fiacskájával szombaton este a konyhába tért aludni. Ejjel atán felkelt s a szobába ment, hogy a kenyérsütéshez tésztát

készítsen. Mikor a konyhába visszatért, megremülve látta, hogy a bölcő a melyben a kis gyermek volt, egy lángban áll. Hamar a tűz elfojtásához fogott, de már a szegény kis gyermek egész a felismerhetetlenségig összeégett. A tűz úgy keletkezhetett, hogy a konyhában felhalmosott kukoricaszár valahogyan tüzet fogott. A szerencsétlen fiatal asszony ellen a vizsgálatot megindították.

Nagyszentmiklósi levél.

— május 17.

Az a villanyfény, mely községünket ázsiai sötétségéből némileg kiemelendi, az elmúlt szombaton vetette előre fényét és pedig a teleptulajdonos Náko gróf kastélyában. A fény így megítélve is elég szép; szerdán este indul újabb hódító útjára: a nagyvendéglőben 2 iv és több kis izzó lámpa lesz hivatalos hirdetni, hogy ehhez hasonló 50 fény fogja augusztustól kezdve Nagyszentmiklóson a világosságot terjesztetni szélben, hóban, fagyban, melegben, holdtölte stb-re való tekintet nélkül.

Az orvosokat a napokban alaposan megtréfálta a nemesis. Egy borbély, kiről vizibetegséget konstataáltak s kinek 24 órát ajándékoztak az életből, megprolongáltatta élet-váltóját egy kuruzslónővel s ezuttal nem oktalán, mert a borbély rövid napok múlva kedélyesen mesolygott a világra, számítván magát azon balandók közé, akik nem szándékoznak egyelőre meghalni.

Elég kedélyes különben az a recept is, amivel ezt a beteget gyógyították: petrezselyem zöldje megfőve s annak a levét meginni, aztán kész és rohamos a gyógyulás.

No lám, ki hinné, hogy a petrezselyem még mire is nem jó; tisztelt bálosó hölgyek, nem is lesz ezután oly szegény petrezselymet árulni, mikor az még halálos betegeket is gyógyít.

Astán, hogy a komikum nagyobb legyen, egy moré is van a pakliban. Moré, a ki a jegyző uram hírére bizonyos ideges nyugtalanságot érez s mégis ha a sorja úgy hozza, hát nem átálja őt is egy kicsit alaposan megnyirbálni.

Történt pedig, hogy az elmúlt vásáron egy cigány lókupec két szép, de rövid lélegzetű lovat vett potom 80 frtért. Ha az ember csak így megvizsgálta a lovat, gyönyör volt nézni, de mit ért ha nem kitaró. Nem azért moré a moré, hogy ez ellen ne tegyen, hamar az élesztárában készletben tartott gyógyfűvekkel a lovat ideig-óráig helyrehozta, legalább annyira, hogy a legközelebbi községi vásáron ne látszassék, hogy a lovak miben szenvednek.

Es a cigány jól spekulált, a nótárius ur első látásra 500 pengőt ígért a morénak lovaiért. Mikor pedig már rájött a paklira, persze hogy nyakon fogták a morét, csak hogy a pénz volt, nincs. A nótárius ur pedig nem olyan ember, a ki ne tudná, hogyha a morét leületi a paklijáért, azért még az ő pénze nem került meg.

Mivel most épp humoros oldalról fogom fel a dolgokat, hát engedjék meg itt nyilvános megvitatásul egy kérdésem. Közlebb olvastam egy lap nyomán, hogy a szerkesztők legveszedelmesebb ellenségei azok az emberek, kik hírlapírók szeretnének lenni, de nem tudnak, az okát nem adta csikkiró miért. Tudja manó, bennem olyan bizonytalanság támadt, nem tudom megállapítani milyen kaliberű és esetleg karakterű emberek az ilyenek.

Mert ugyebár utóvégre az olvasónak is szabad ezt tudni.

Szabad, de nem muszáj, legalább e lapok olvasóinak nem, mert a tételt nem e hasábkon adták fel. En csak azért kérdelem, mert a szerkesztők szó alatt önöket is értem s bizonynyal így tudják. S no meg a közönség is érdeklődhetik, hogy milyenféle specifikum az, a kit az isten-adta muszáj közelébből elakolbólintanak s vannak e más okai, minthogy az ember nem tud írni, vagy ha tud — de mit is beszélék, a türelmes papiros tudtom szerint nem kér további kvalifikációt.

De nem kevésbé szomorú ábrázatra fanyalodott Nagy-Szent-Miklós akkor, mikor meghalotta, hogy Zsombolyán a pályaudvar nagyobbitására 50.000 frtot irányoztak elő.

Nem mintha irigység szülte volna ezt, nem! Csak mégis az a hiszem uralkodott erre, hogy Nagy-Kikinda felől nem Zsombolyának, hanem N.-Szent-Miklósnak jön a pályaudvar-építés és bővítés sora.

pr.

Táviratok.

A delegációk.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyar delegáció négyes albizottsága ma elfogadta Kállay miniszter felvilágosításai után a bosnyák költségvetést.

Az óbudai mandátum.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata. Feladatott d. u. 2 órakor.) Ó-Budán ma reggel kezdődött a képviselőválasztás. Eddig Ország Sándorra és Vészi Józsefre egyenlő szavazatok estek.

A háboru.

Budapest, május 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Madridi hírek szerint tegnap a „Nueva Espana” ágyunaszád és a Conde de Ventita nagy óvációk között elindultak a kikötőből. Alig egy óra múlva megtámadták az amerikai blokádhajót, melyet csakhamar visszavonulásra kényszerítettek. E siker a spanyol népben nagy reményeket ébreszt. A Sagasta kormány nem mondott le.

Az amerikai lapok mélyen hallgatnak a tegnapi eseményről. Amerikában erősen biznak abban, hogy az élelmi szerek hiánya miatt a spanyol kormány megadja magát. Madridban természetesen ennek ellenkezőjét hangoztatják.

A tőzsdéről.

Budapest, május 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kínálat és vételkedv lanyha, forgalom 8000 mm. Kötetett:

Buza májusra	14:61—14:63
Buza szeptemberre	10:76—10:77
„ júliusra	5:94—5:96
Zab márc.-ápr.	6:03—6:05
„ tavaszra	6:06—6:08
Repce	12:80—12:90

VASUT-ÜGYEK.

24.959/98. szám.

Magy. kir. államvasutak.

Ezen vasuton f. évi július hó 1-étől új személydijszabás lép életbe, melylyel a jelenlegi menet árai részben fölemeltetnek, részben pedig lejjebbittetnek. Ezen dijszabás a magyar kir. államvasutak dijszabás előírásaitól irodájában (Budapest, Csengery utca 33. szám) 10 krért kapható.

Budapesten, 1898. évi május hó 9-én.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem dijasztatik.)

Városi színház.

Nagy-Becskekerek, kedden 1898 május hó 17-én.

Itt először:

Halmayné jutalomjátékául:

A varázsgyűrű.

(Le Talisman.)

Nagy operette 5 képben. Írták D'Ennery és Dunani. Fordította: Komor Gyula.

Személyek:

XV-ik Lajos, francia király —	Halmay Imre.
De Chavannes, marquis —	Nagy Gyula
Renée, gyámlánya —	Lévay Sárika.
Leocádia, társalkodónője —	Juhász.
De la Garde Georges —	Torday Béla.
Nicolas, tejtésztvére —	Juhász Sándor
Michelette, parasztleány —	Halmayné.
Valpison, lovag —	Tisztay Miksa.
Royal d'Artois, ezredes —	Déri Béla.

Kezdete nyolc órakor.

Hirdetések.

2247. tkv. szám 1898.

443-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Jorgin Isza végrehajthatónak Paity Gyura karlovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 8 frt 50 kr. iránti végrehajtási ügyében a Schlesinger és Polákovits cég javára 500 frt s jár. a nagykikindai ker. I. takarékpénztár javára 500 frt s jár. az ada-mohólyi hitelintézet javára 900 frt, s jár. a Schlesinger és Polákovits cég javára 350 frt s jár. erejéig bekebelezett követelések behajtása végett is a területén levő Karlova község határában fekvő 2589. sz. tjkvben A. I. 3294-3295/ö/b. hrsz. a. foglalt ingatlanból Paity Gyurát illető fele rész 31 frt kikiáltási árban. II.) A karlovai 1677. sz. tjkvben 1572/30, 2877/c, e/350, 2877/d/35, 2877/d/58, 2877/f/121, 2877/f/148, 3268-3278/46, 3268-3278/94, 3286/122, 3288/145, 3288/150, 3288/45, 3288/151, 3288/152, 3294-3295/10, 3294-3295/11 3294-3295/208. hrsz. a. foglalt ingatlanokból Paity Gyurát illető fele részére 1004 forintban megállapított kikiáltási árban 1898. évi június hó 16 ik napjának délelőtt 11 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandiális (maradvány) földek után lejárandó váltságtartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 1 hónap, a másodikat 2 hónap, az utolsót 3 hónap alatt mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a tbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósa tkvi irattárában és Karlova községelöljáróságnál megtekinthetők.

Kelt Török Becsén, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál 1898. évi március hó 8-án.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

Torontálvármegye bánlakai járás főszolgabírájától.

3096. szám. B. 1898

440-3.1

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye bánlakai járás szolgai bírósága az üresedésben lévő Bánlak községi jegyzői állásra pályázatot nyit.

Az állás javadalmazása a következő: 800 frt évi fizetés, szabad lakás és kert haszonélvezete s a magánmunkálatok után szabályrendeletileg megállapított díjak szedhetése.

Felhívtnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal kellően felszerelt kérvényüket ezen szolgabíróshoz 1898. évi május hó 28-ig beadják.

Bánlakon, 1898. évi május hó 3-án.

Botka,
főszolgabíró.

6982. számhoz. kig. 1898.

438-1.1

Arlejtési hirdetmény.

Nagybecskerek városa az utca-sepredek kihordásának szolgálmányát árlejtés útján kívánja kiadni, melyre árlejtési határnapul 1898. évi május hó 23-án délelőtt 9 óráját, helyétül pedig a városi II. tanácsnoki irodát tüzi ki. Arlejtési szándékozók felhívtnak, hogy a kitűzött helyen és időben a megfelelő bánatpénzzel ellátva megjelenni sziveskedjenek.

Zárt ajánlatok 50 kros bélyeggel és megfelelő bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdéséig a vár. II. tanácsnoki irodában beadhatók.

Az árlejtési feltételek fenti irodában naponta a hivatalos órák alatt betekintheők.

Tájékoztatásul megjegyeztetik, hogy a kocsik száma háromban állapított meg, de minden vállalkozó csak egy kocsira vállalkozhatik.

Kelt Nagy-Becsereken, 1898. évi május hó 12-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Kiadó

nagy- és kisebb garçon-lakás.

1. Alulírott házában 1899. évi május hó 1-től egy vagy több évre, egy 6 lakó-, 2 oseléd-, 1 fürdőszobából álló és minden szükséges mellék-helyiségekkel bőven ellátott lakás, — továbbá

2. két egymásba nyíló 1 utcai- és 1 udvari különbejáratu

butorozott szoba

havonként, vagy egész esztendőre f. évi június hó 1-től kiadó.

Menczer Lipót,

418-4.4

Mellenczei-ut 289./7

Arverési hirdetmény.

Folyó évi május hó 21-én délelőtt 10 órakor fognak a báró Ambrózy István, Lajos és Gyula-féle bázeai uradalom ornicai erdejében 10 holdról a ledöntött

tölgyfatörzsek (710 drb)

nyilvános árverésen a helyszínen eladatni.

Bővebb felvilágosítással szolgál az urad. tisztartóság, Bázes u., p., vasut és sürgöny állomás: Temes-Rékás.

Radócsay Kálmán,
tisztartó.

395-8.7

1898. Ujdonságok

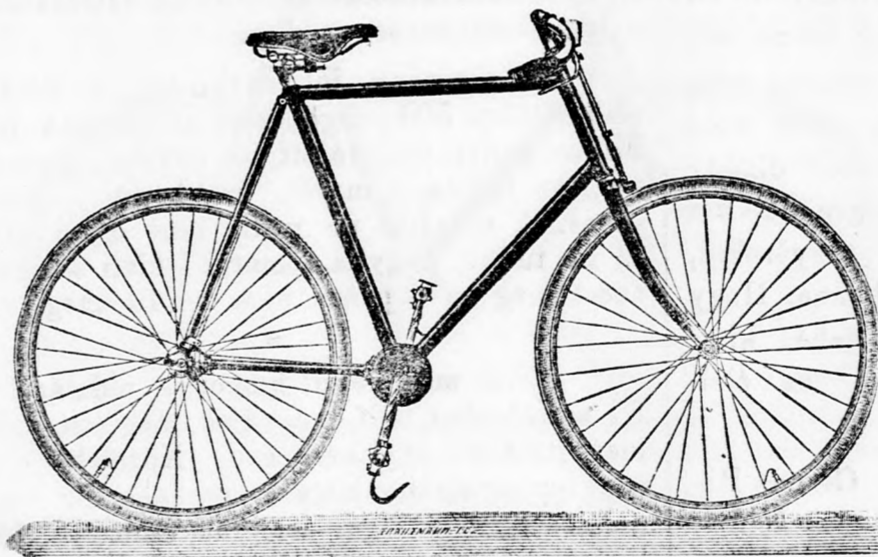
raktáron

275-28.11

WAFFENRAD (SWIFT), STIRIA stbból
eredeti angol és amerikai gyártmányok.

Lánc nélküli

kerékpár!

Naponta oktatás a pályán.

„GAAOLIN“ nélkülözhetetlen minden kerékpárosnál, szeg stb. nem árthat többé a guminak. Kizárólagos képviselő

Torontálmegye részére:

NOVÁK J. C.

NAGY-BECSKEREKEN.

SZIVATTYUKAT
házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET
városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Büzmentesen működő pócegödör tisztító készülékeket, utcai öntöző-kocsikat, sárkaparókat

készít és ajánl a

BUDAPESTI SZIVATTYU- ÉS GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **WALSER FERENC**)

BUDAPEST, VI., KÜLSŐ VÁCI-UT 45.

126-40.15

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve. —